

OM RAPPORTEN

Børns Vilkår har interviewet 14 børn og unge mellem 15 og 27 år, som alle er eller har været anbragt. Vi har også interviewet 11 børne- og ungerådgivere og 13 familieplejekonsulenter om deres arbejdsgange og erfaringer. Interviewene perspektiveres af tal fra Danmarks Statistiks Forskningservice samt viden fra BørneTelefonen og HØRT.

INDDRAGELSE AF BØRN OG UNGE VED MATCHING

Viden og værktøjer til børne- og ungerådgivere og andre fagfolk med udgangspunkt i konklusioner og anbefalinger fra Børns Vilkårs rapport "Matching af børn, unge og anbringelsessteder" (2025)

At finde det rette anbringelsessted kræver balance mellem faglige vurderinger, barnets perspektiv og familiens situation. Det er ressourcekrævende for alle parter – ikke mindst barnet. Derfor er det afgørende at finde et godt match, så barnet trives og undgår at skulle flyttes igen. Forskning viser, at sandsynligheden for et godt match øges, når børn og unge bliver inddraget (Egelund m.fl., 2010; Bryderup & Johansen 2022). Inddragelse betyder ikke, at børn og unge skal bære ansvaret for beslutningen, men at de bliver hørt, taget alvorligt og har indflydelse på de områder, hvor det er muligt.

Rapporten peger på, at børn og unge risikerer at føle sig udenfor beslutningerne om deres eget liv. De fortæller om at være dårligt forberedt på at skulle flytte og om oplevelsen af, at deres perspektiver kun i ringe grad indgår i kommunens valg. 39 pct. af de børn og unge, der er anbragt, har haft mere end én anbringelse. Samtidig viser forskningen, at inddragelse ikke alene styrker børn og unges trivsel, men også mindsker risikoen for, at en anbringelse bryder sammen (Egelund m.fl., 2010; Bryderup & Johansen, 2022).

**”Jeg vidste ikke, hvor det var henne, og hvorfor vi
overhovedet skulle flytte derhen. Vi fik ikke rigtigt nogen
forklaring fra nogen.”**

Rikke, 15 år

Rapporten viser, at de interviewede børne- og ungerådgivere og familieplejekonsulenter ønsker at inddrage, men at strukturelle udfordringer og mangel på tid kan komme i vejen.

Børns Vilkår har en række anbefalinger i rapporten og beskriver herunder nogle konkrete værktøjer til at inddrage børn og unge i matchingprocessen.

VÆRKTØJER TIL INDDRAGELSE

Børns Vilkår anbefaler, at kommunerne arbejder systematisk med inddragelse i matchingprocessen. Det er vigtigt løbende at forventningsafstemme med børn og unge og hele tiden have fokus på, at de forstår processen, og at der kommunikeres klart om de næste skridt i processen.

At inddrage børn og unge handler ikke nødvendigvis om, at man kan opfylde deres ønsker. Inddragelse af børn og unge i en matchingproces handler om, at børn og unge føler sig set, hørt og forstået. Det betyder, at de voksne skal skabe en ramme, hvor børn og unge kan deltage aktivt og påvirke forløbet, i det omfang det er muligt. De skal også have en grundig forklaring, hvis ting ikke kan blive, som de havde håbet eller ønsket.

Det kan betyde rigtig meget for børn og unge, når de oplever, at de har indflydelse på delelementer i processen. Det er derfor en del af forarbejdet før en anbringelse, at man gør sig overvejelser om, hvordan barnet kan blive inddraget. Fx kan barnet være med til at bestemme, hvordan han eller hun skal møde anbringelsesstedet første gang. Man kan spørge barnet, hvem det gerne vil have med og hvad tid på dagen, barnet gerne vil besøge anbringelsesstedet. Fx kan det være, at barnet gerne vil besøge stedet om aftenen og spise med til aftensmad, og at der ikke skal være for mange mennesker med.

Man kan også hjælpe barnet med at forberede at præsentere sig over for det nye anbringelsessted. Og man kan sammen med barnet forberede mødet med anbringelsesstedet ved at spørge til, hvad barnet kunne tænke sig at vide om stedet. Nogle børn har konkrete spørgsmål, og andre er mere tilbageholdende og kan have glæde af at se en liste over, hvad andre børn har spurgt om til inspiration (efter de har fået mulighed for selv at give deres egne bud).

Der kan være meget pædagogisk viden i de spørgsmål, børn og unge stiller, og man kan få indblik i, hvad børnene bekymrer sig om. Fx hvis barnet spørger: "Når I bliver uvenner, råber og skriger I så?". I det spørgsmål kan ligge viden om, hvad barnet kommer fra og ikke ønsker at opleve det nye sted (Bressendorff, 2017).

Det betyder meget, at børn og unge føler, at de har medindflydelse på processen. Det kan være med til, at børn og unge får en god start i anbringelsen. Det er samtidig vigtigt, at børn og unge ikke slippes, når de er flyttet ind et nyt sted. Matchingen slutter ikke dér. Der skal følges op, og på den måde skal der i matchingsprocessen indgå inddragelse før, under og efter anbringelsen.

SMÅ STEMME SKAL OGSÅ HØRES

Blandt de børne- og ungerådgivere og familieplejekonsulenter, som Børns Vilkår har talt med, fortæller flere, at de sjældnere inddrager de yngste børn. Nogle rådgivere fortæller, at børn under ti år ofte slet ikke bliver spurgt. Men alder bør ikke være en barriere. Udgivelsen "Inddragelse af børn mellem 0 og 6 år" (Børns Vilkår, VIVE og Social- og Boligstyrelsen, 2024) viser, at selv de yngste kan deltage aktivt, hvis metoderne tilpasses – fx gennem leg, tegning eller simple valg.

Et andet billede, der tegner sig, er, at nogle rådgivere ikke inddrager børn og unge for at beskytte dem. De forsøger ikke at give dem forhåbninger, som ikke kan indfries, eller unødvendige bekymringer. Men det er bedre at være ærlig om muligheder og udfordringer. Det giver barnet mulighed for at forberede sig på den store omvæltning, så den ikke kommer som et lyn fra en klar himmel.

STRUKTURELLE UDFORDRINGER

”Og så kommer alt sammen i sidste instans til at handle om ‘Hvor er der plads?’ Og det er jo et helvede at sidde med nogle dage, nogle aftener – særligt akut – og man ringer, man ringer, man ringer, man ringer, og man leder, og man...”

Lise, faglig leder

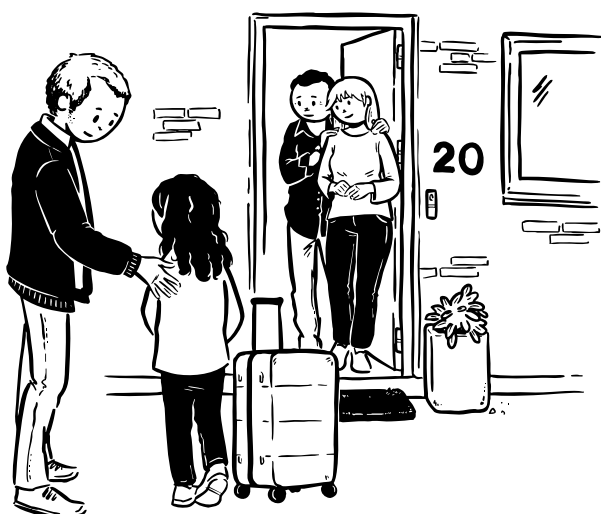

Selvom idealet er det gode match, må fagfolk ofte arbejde med begrænsede muligheder. Antallet af plejefamilier er faldet markant gennem de seneste år, og flere rådgivere fortæller, at ledelsens prioriteringer kan presse valget af anbringelsessted i bestemte retninger. Samtidig kræver reel inddragelse tid, kontinuitet og nærvær – ressourcer, der ofte er knappe.

Disse rammer gør det endnu vigtigere at være åben om barnets muligheder: hvad barnet kan få indflydelse på, og hvornår beslutningen ligger hos de voksne. Det aflaster barnet for ansvaret, samtidig med at det sikrer, at barnets stemme indgår i beslutningen.

KERNEN I GOD INDDRAGELSE

Inddragelse er ikke et ekstra lag ovenpå selve matchingen – det er forudsætningen for, at matchingen lykkes. Relation og tillid til rådgiveren er afgørende for, at barnet tør dele sine tanker og bekymringer. Når børn og unge oplever sig hørt, og når de voksne viser nysgerrighed – også på det, barnet ikke siger direkte – bliver anbringelsen lettere at acceptere og mere stabil på sigt. Når børn gives reel mulighed for at udtrykke sig, og når de voksne tager det alvorligt, øges chancen for et godt og holdbart match. Det er i alles interesse.

”Jeg havde nok aldrig kunnet klare mig den her dag i dag, hvis jeg ikke havde haft dem her [plejeforældrene]. Jeg havde nok aldrig kunnet bo i en lejlighed for mig selv, hvis det ikke havde været for dem. Jeg havde aldrig fået det job, som faktisk endte med at blive mit drømmejob, hvis det ikke var for dem.”

Anton, 27 år

DU KAN LÆSE BØRNS VILKÅRS RAPPORT PÅ [BØRNSVILKÅR.DK](https://bornsvilkar.dk)

LÆS MERE OM MATCHING OG METODER TIL INDDRAGELSE I **”METODEGUIDE”** (BRESSENDORFF, 2017)